

Cik senu peļņu uzņēmums drīkst dalīt dividendēs?

Aija Lasmane, ZAB "SORAINEN", vecākā nodokļu menedžere

<https://ifinances.lv/raksti/nodokli/iedzivotaju-ienakuma-nodoklis/cik-senu-peľnu-uznemums-drikt-dalit-dividendes/14154>

Balstoties uz likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (likums par IIN) pārejas noteikumu [130.punktu](#), sadalot peļņu dividendēs, kas iegūta līdz 2017.gada 31.decembrim, un izmaksājot šīs dividendes 2018. vai 2019.gadā, ir jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN) 10% apmērā. Komerclikuma (KL) [161.panta](#) 6.daļā ir teikts, ka dividendes, kas nav izņemtas 10 gadu laikā, pāriet sabiedrības īpašumā. Vai šis KL pants būtu attiecināms uz peļņu, kas nav sadalīta (nav lēmuma par peļņas sadali), vai tomēr šis pants attiecas tikai uz tām dividendēm, kas ir sadalītas, bet nav izmaksātas? Cik senu peļņu uzņēmums drīkst dalīt dividendēs? Vai 2004., 2005.gadā gūtu peļņu drīkst sadalīt dividendēs 2018. vai 2019.gadā?

KL [161.panta](#) 6.daļas ierobežojums attiecībā uz dividendēm, kas nav izņemtas 10 gadu laikā un pāriet sabiedrības īpašumā, attiecas tikai uz dividendēm, kas ir aprēķināts, bet nav izmaksātas. KL nav ierobežojumu attiecībā uz to, cik senu peļņu uzņēmums drīkst sadalīt dividendēs. Līdz ar to, ja uzņēmuma nesadalītā peļņa sastāv arī no 2004., 2005.gadā gūtas peļņas, tad to drīkst sadalīt dividendēs 2018. vai 2019. vai turpmākos gados. Faktiski dividendēs tiks sadalīta līdz šim uzkrātā nesadalītā peļņa, neatkarīgi no tā, kurā gadā tā ir gūta.

Tomēr jāņem vērā, ka gan uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN), gan IIN piemērošana mainīsies atkarībā no tā, vai dividendēs tiek sadalīta peļņa, kas uzrādīta bilancē līdz 2017.gada 31.decembrim, vai pēc tā.

Saskaņā ar jaunā Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma (UIN likums) pārejas noteikumu [8.punktu](#) uzņēmums ir tiesīgs neiekļaut ar UIN apliekamajā bāzē dividendes, kas tiek aprēķinātas, sadalot peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017.gada 31.decembrī. Bez tam UIN likuma pārejas noteikumu [9.punktā](#) ir noteikts, ka pirms peļņas sadales atlikušo nesadalīto peļņu turpmākajos pārskata gados samazina par aprēķinātajām dividendēm, piemērojot metodi "pirmais iekšā – pirmais ārā" (FIFO).

Tātad nodokļu piemērošanas vajadzībām tiks uzskatīts, ka vispirms dividendēs tiek sadalīta senākā peļņa. Saskaņā ar likuma par IIN pārejas noteikumu [130.punktu](#), sadalot dividendēs peļņu, kas iegūta līdz 2017.gada 31.decembrim, un aprēķinot dividendes 2018. vai 2019.gadā, ir jāietur IIN 10% apmērā. Atbilstoši šobrīd spēkā esošajai likuma par IIN redakcijai – ja līdz 2017.gada 31.decembrim iegūta peļņa tiks dalīta dividendēs pēc 2019.gada 31.decembra, būs jāietur IIN 20% apmērā.